

TÁJÉKOZTATÓ A JOGI SEGÍTSÉGNYÚJTÁSRÓL

A jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény (Jst.) 2004. április 1-jei hatályba lépésével kezdődött az állami jogi segítségnyújtási rendszer átalakítása. Első ütemben a **peren kívüli** ügyekben volt biztosított a **szociális helyzetük miatt rászorult állampolgároknak**, hogy ingyenesen vagy kedvezményes feltételek mellett kapjanak segítséget jogvitáik, jogi problémáik megoldásához, 2008. január 1-től **peres ügyekben is biztosítható a fél részére jogi képviselő, pártfogó ügyvéd.**

A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (Be.) hatálybalépésével, 2018. július 1-től napjától a sértett, a magánvádló, a magánfél, a vagyoni érdekelt, az egyéb érdekelt, a pótmagánvádló, valamint a terhelt részére költségkezdmény igénybevétele engedélyezhető a büntetőeljárásban (nyomozási, ügyészégi és bírósági szakban egyaránt), melynek keretében a magánvádló, a magánfél, a vagyoni érdekelt, az egyéb érdekelt és a pótmagánvádló pártfogó ügyvédi képviseltre jogosult, míg a terhelt a kirendelt védő díjának állam általi előlegezésére és viselésére.

A támogatás feltételei

A jogi szolgáltatás díját az állam viseli

- a) Jövedelmi és vagyoni helyzetére tekintet nélkül rászorultnak tekintendő az a fél, aki
- aktív korúak ellátására jogosult vagy aktív korúak ellátására jogosult -a *szociális igazgatásról és szociális ellátásokról* szóló 1993. évi III. törvény szerinti- közeli hozzátartozójával él közös háztartásban,
  - közgyógyellátásban részesül vagy természetben nyújtott szociális ellátásként egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságot megállapító érvényes hatósági bizonyítvánnyal rendelkezik,
  - átmeneti szállást igénybe vevő hajléktalan személy,
  - menekült, menedékes, menekültkénti vagy menedékeskénti, illetve hontalankénti elismerését kérő, továbbá az ideiglenes vagy kiegészítő védelemben részesítést kérő személy, valamint a dublini átadás végrehajtása érdekében menekültügyi őrizetbe vett külföldi, a jövedelmi és vagyoni helyzetéről tett nyilatkozata alapján a számára biztosított ellátásra és támogatásra jogosult,
  - vízumkiadása, tartózkodási engedély vagy letelepedett jogállás megszerzése, illetve honosítás iránti ügyel kapcsolatban jogi segítségnyújtást kérő olyan személy, akinek a felmenője magyar állampolgár vagy az volt, továbbá a visszahonosításra irányuló eljárásban részt vevő személy,
  - a családjában olyan gyermeket gondoz, akinek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát megállapították,
  - a 4/2009/EK tanácsi rendelet 46. cikkében meghatározott jogosultként kér az 56. cikk szerinti, vagy a gyermektartás és a családi tartások egyéb formáinak nemzetközi behajtásáról szóló 2007.11.23-ai hágai egyezmény 15. cikkében meghatározott jogosultként kér a 10. cikk szerinti eljárás lefolytatásához jogi segítséget,
  - a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény hatálya alá tartozik, azonban lakóhellyel vagy szokásos és jogszerű tartózkodási hellyel nem rendelkezik Magyarországon területén, és akivel szemben az idegenrendészeti hatóság a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény 42. § (1) bekezdése vagy 43. § (2) bekezdése alapján kiutasító határozatot hozott.
- b) ha a fél rendelkezésre álló havi nettó jövedelme (*munkabére, nyugdíja, egyéb rendszeres pénzbeli juttatása*), nem haladja meg a szociális vetítési alap összegét (2024-ben: **28.500,-Ft**), vagyona pedig nincs.
- c) ha az egyedülálló és vagyontalan fél rendelkezésre álló havi nettó jövedelme nem haladja meg a szociális vetítési alap 150%-át (2024-ben: **42.750,-Ft**),
- d) azon személy esetében, akiről külön eljárásban megállapították, hogy bűncselekmény áldozata, és jövedelme nem haladja meg a tárgyévét megelőző második év nemzetgazdasági bruttó havi átlagkeresetének 86%-át (2024-ben: **443.558,-Ft**), és a bűncselekménnyel okozott kár, illetve a bűncselekménnyel összefüggésben keletkezett jog- vagy érdeksérelem elhárításához szükséges eljárás megindításához jogi segítő szakjogászai tanácsadására vagy beadvány szerkesztésére van szüksége.

Peres ügyekben az a) – c) pontokban felsoroltakon túl a pártfogó ügyvéd díját az állam viseli,

e) ha a felet költségmentesség/munkavállalói költségkezdmény illeti meg

f) ha a felet tárgyi költségmentesség illeti meg.

A rendelkezésre álló jövedelem számításánál a havi jövedelemben be kell számítani a féllel egy háztartásban élő személy(ek) jövedelmét is. Nem lehet a rászorultságot megállapítani akkor, ha a fél rendelkezésre álló jövedelme nem haladja meg a rászorultsági összeghatárt, de a fél olyan vagyonnal rendelkezik, amelynek felhasználásával (*értékesítésével, megterhelésével stb.*) a jogi szolgáltatás igénybevételeinek költségeit fedezni tudná.

A jogi szolgáltatás díját -legfeljebb 1 éves időtartamra- az állam megelőlegezi

g) ha a fél rendelkezésre álló havi nettó jövedelme nem haladja meg a tárgyévét megelőző második év -a *Központi Statisztikai Hivatal által közzétett*- nemzetgazdasági bruttó havi átlagkeresetének 43%-át (2024-ben: **221.779,-Ft**) és vagyona nincs.

Peres ügyekben az a) pontban írtakon túl:

h) azon személy esetében, akiről külön eljárásban megállapították, hogy bűncselekmény áldozata és jövedelme nem haladja meg 2024. évben a **443.558,-Ft**-ot, és bűncselekménnyel okozott kár megtérítése, illetve a bűncselekménnyel összefüggésben keletkezett jog- vagy érdeksérelem elhárítása érdekében indított pert,

i) ha a felet költségfeljegyzési jog illeti meg.

Büntetőeljárásban a támogatásra a sértett, a magánvádló, a pótmagánvádló, a magánfél, a vagyoni érdekelt, az egyéb érdekelt és a terhelt akkor tekintendő **rászorultnak**, ha

- jövedelmi és vagyoni viszonyai alapján megfelel az a) – c) pontokban foglalt feltételeknek, vagy
- jövedelmi és vagyoni viszonyai alapján megfelel a d) pont szerinti feltételeknek, továbbá a külön törvény szerinti eljárásban megállapították azt, hogy bűncselekmény áldozata és jogosult az áldozatsegítési szolgáltatás igénybevételeire.

A büntetőeljárások minden szakaszában (nyomozási, ügyészégi, és bírósági szakban) a terhelt részére **költségkedvezmény engedélyezhető** akként, hogy a részére kirendelt védő díját és költségeit az állam megelőlegezi és viseli.

A büntetőeljárásokban nyújtható támogatás hatálya az alapeljáráson túl minden fél esetében kiterjed a perújításra, a felülvizsgálatra, az egyszerűsített felülvizsgálatra, és a különleges eljárásokra is anélkül, hogy újabb támogatási kérelmet kellene benyújtani.

Büntetőeljárásban kizárólag előlegező típusú támogatás biztosítható, és csak abban az esetben, ha a kérelmező megfelel az állam általi átvállalás szerinti rászorultsági feltételeknek. A bíróság az eljárás végén fog rendelkezni arról, hogy a megelőlegezett pártfogó ügyvédi díjat kinek kell viselnie.

Pótmagánvádoló illetve magánvádoló fellépése esetén, ha a terhelt nem köteles a pótmagánvádólót illetve a magánvádólót képviselő pártfogó ügyvédi díj viselésére, a kormányhivatal a pótmagánvádólót illetve a magánvádólót határozattal kötelezi a pártfogó ügyvédi díj visszatérítésére.

Figyelembe vehető költségek

A jogszabály mérlegelési lehetőséget biztosít, aminek keretében lehetővé teszi a támogatás odaitélését abban az esetben is, ha a fél jövedelme a fentebb írt jövedelemhatárokat meghaladja ugyan, de a fél a jövedelmével való rendelkezési joga gyakorlásában akadályoztatva van, egyéb személyes körülményei indokolják, valamint jövedelmét más célra kell fordítani, melynek elmaradása a fél, vagy a vele egy háztartásban élők egészségét, életét, testi épségét vagy megélhetését közvetlenül veszélyeztetné.

Mérlegelési jogkörben el lehet fogadni olyan havi rendszerességgel fizetett és igazolt kiadásokat, mint például: rendszeresen szedett gyógyszer költsége, jogszabály alapján fizetendő tartásdíj vagy járadék összege, életvitelszerűen lakott lakás hitelének havi törlesztőrészelete, vagy lakbérének összege, közüzemi díjai és közös költsége.

Jogi szolgáltatás

Peren kívüli ügyekben a jogi segítő ügyvéd tanácsot ad, beadványt, egyéb iratot készít. **Polgári eljárásokban és büntetőeljárásban** a pártfogó ügyvédi képviselet - főszabályként - szabad ügyvédválasztás útján vehető igénybe és csak kivételesen biztosítható kirendelés útján. **A pártfogó ügyvédi képviselet igénybe vétele annak engedélyezhető, aki rászorultnak minősül, valamint** ha a fél a jogban való járatlansága vagy az ügy bonyolultsága folytán személyesen eljárva **nem lenne képes a perben érdekeit eredményesen képviselni**, eljárási jogait hatékonyan gyakorolni, illetve ha az ügyben **a jogi képviselet kötelező**.

A jogi segítségnyújtásról szóló törvény főszabály szerint azoknak nyújt támogatásokat, akik valamilyen jogvitában érintettek és jogaik védelme, érvényesítése érdekében kell fellépniük. Ez vonatkozik a peren kívüli jogi segítségnyújtás körében jogvitát lezáró szerződések készítésére is, akkor, ha valamennyi szerződő fél rászorultnak minősül. 2008-tól van lehetőség az állami gondozásból kikerülő, rászorult fiatalok (kizárólag az ő esetükben) első lakáshoz jutása, lakhatásának biztosítása érdekében szerződés készítésére, ami tipikusan adásvételi vagy bérleti szerződés.

Magyarország Európai Unióhoz való csatlakozása óta a **határon átnyúló jogvitákban** is támogatást nyújtható:

- az uniós polgároknak rászorultság alapján a jogérvényesítéshez, illetve
- a magyar állampolgároknak ahhoz, hogy más uniós államok bíróságai előtti eljárásokban eredményesen kérhessenek jogi segítséget, költségmentességet, pártfogó ügyvédet.

Magyarország angol és magyar nyelven fogad kérelmeket.

A peren kívüli jogi szolgáltatás, valamint pártfogó ügyvédi képviselet iránti kérelem előterjesztése

A kérelem - az erre szolgáló **formanyomtatványon**, a szükséges mellékletek csatolásával - illeték- és díjmentesen a kérelmező lakóhelye, bejelentett tartózkodási helye vagy munkavégzésének helye szerint illetékes kormányhivatalnál személyesen vagy postai úton terjeszthető elő. 2018-tól elektronikus úton (e-papír szolgáltatáson keresztül) is van lehetőség a kérelem benyújtására.

A pontosan, egyértelműen kitöltött nyomtatványhoz **szükséges csatolni a rászorultságot alátámasztó 30 nappal nem régebbi igazolásokat** (pl. *érvényes alanyi jogosultságot megállapító határozat/hatósági bizonyítvány/igazolvány másolata, a fél és a vele közös háztartásban élő személyek bankszámlakivonata, jövedelemigazolása, levonható költségek összegéről igazolás*), **valamint az ügyre vonatkozó iratok másolatát.**

A jogi szolgáltatás igénybevétele

A jogi szolgáltatást (*tanácsadás, iratszerkesztés, perképviselet*) a jogi szolgáltatási névjegyzékbe felvett jogi segítő ügyvédek nyújtják. A kormányhivatal által kiadott engedélyező határozat birtokában az ügyfélnek kell felvennie a kapcsolatot az általa kiválasztott jogi segítővel. Az országos jogi segítői névjegyzék nyilvános, a <https://szakrendszer.im.gov.hu/nevjegyzek/> honlapon megtekinthető, valamint a kormányhivatal is tájékoztatást ad a névjegyzékben szereplő jogi segítőkről.

A kormányhivatalok munkatársai a hatósági feladatukon túlmenően, ügyfélszolgálati tevékenység keretében az egyszerűbb megítélésű ügyekben – *a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálata nélkül, díjmentesen* – tájékoztatást, illetve hatásköri, illetékességi útmutatást adnak bárki számára.

Elérhetőség

Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal

Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály
Igazságügyi Osztály

4400 Nyíregyháza, Kereszt utca 9.

Telefon: 42/896-102
42/597-679

Ügyfélfogadás

hétfő: 8:00-12:00

kedd: nincs

szerda: 8:00-15:00

csütörtök: 8:00-12:00

péntek: nincs